

1. Onverwacht loopt Jezus mee

Het lijkt een romantisch tafereel, dat hier beschreven wordt, in Lukas 24. Twee mensen maken een heerlijke wandeling, 60 stadiën, dat is elf kilometer, op een mooie zondagmiddag, de eerste dag van de week. En er komt iemand meewandelen, van wie later blijkt dat het Jezus is. Je denkt: 'Dit is zoals het leven bedoeld is.' Maar dat is niet zo, want deze mensen maken een grote fout!

Wat doen ze? Op het moment dat het erop aankomt, lopen zij weg! Precies deze dag is de derde dag na de kruisiging van Jezus. Jezus Zelf heeft het heel vaak gezegd: 'De Zoon des mensen zal worden gekruisigd en op de derde dag opstaan!' Bovendien zijn er allerlei berichten binnengekomen, dat Jezus inderdaad is opgestaan! Dat

zeggen deze twee mensen zelf! Er zijn een paar vrouwen naar het graf gegaan, en tot hun grote schrik bleek het graf leeg te zijn! Ze hebben engelen gezien, die zeiden dat Hij leeft! Anderen hebben het bevestigd: 'Inderdaad, het graf is leeg!' Als dit nu allemaal gebeurt, hoe kun je dan in vredesnaam wéglopen? Weg van Jeruzalem? Weg van de plaats waar alles gebeurt! Juist nu moet je dáár zijn! Maar wat is er aan de hand? Deze twee mensen geloven er helemaal niets van, van al die verhalen over opstanding. Niet voor niets lopen ze met een treurig gezicht. En Jezus geeft hen dan ook echt een uitbrander. Hij zegt in vers 25: 'O onverstandigen en tragen van hart! Dat u niet gelooft al wat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus dit niet lijden en zo in Zijn heerlijkheid ingaan?'

Als deze twee mensen op weg zijn naar Emmaüs, dan is dat geen romantische zondagmiddagwandeling. Ze zitten compleet op een verkeerd spoor. Ze horen in Jeruzalem te zijn! En als Jezus Zich bekendgemaakt heeft, weten ze ook niet hoe snel ze weer in Jeruzalem moeten komen! Terwijl de avond al gedaald is, en de duisternis op komst, rennen ze terug.

Twee mensen op een verkeerd spoor... Wie zijn deze mensen? Op de meeste schilderijen zie je twee mannen lopen. Dat zou kunnen. Van één van de twee wordt de naam genoemd, in vers 18: Kleopas. Maar het kan ook een echtpaar geweest zijn. In het Griekse origineel is het taalkundig mogelijk dat het gaat om een man en een vrouw. Omdat ze samen naar een huis gaan in Emmaüs, is dat helemaal niet zo'n vreemde gedachte. Misschien weten we ook nog wel wie het zijn. De evangelist Johannes vertelt in hoofdstuk 19 vers 25 dat er bij het kruis een vrouw stond, die hij 'Maria, de vrouw van Klopas' noemt. Misschien is Klopas dezelfde als Kleopas, en lopen ze hier samen: Kleopas en Maria. Een echtpaar met een somber gezicht, een echtpaar dat samen aan het bobben is. Het is een mogelijkheid.

Hoe dan ook, deze twee mensen lopen weg van Jeruzalem, ze lopen de verkeerde kant op. De dagelijkse dingetjes die ze weer moeten gaan doen zijn voor hen blijkbaar belangrijker dan de berichten over de opstanding van de Here Jezus. En tóch... ook al lopen ze de verkeerde kant op, ook al staat hun gezicht somber, ook al geloven ze de getuigen niet... tóch zoekt Jezus hen op. Vers 15: 'En het gebeurde, terwijl zij met elkaar spraken en van gedachten wisselden, dat Jezus Zelf bij hen kwam en met hen meeliep.'

Jezus Zelf... de goede Herder gaat Zelf op zoek naar Zijn schapen, de verloren schapen die weglopen, die 'verstrooid geraakt zijn op de dag van wolken en duisternis' (Ezechiël 34: 12). 'En het gebeurde ... dat Jezus Zelf bij hen kwam en met hen meeliep.' Ik ben bij de voorbereiding geraakt door dit zinnetje. Zelfs als je de foute kant op loopt, komt Jezus Zelf naar je toe. Hij verspert je niet de weg. Nee, Hij loopt zelfs mee, de foute kant op. Hij gaat vragen stellen, en op een bepaald moment confronteert Hij ook: 'O onverstandigen en tragen van hart! Waarom gelóven jullie het nou niet?!' Inderdaad, na die ontmoeting met Jezus vliegen ze terug naar Jeruzalem, maar Jezus loopt eerst wél mee! Weet je, ik zat te denken, bij deze doopdienst, aan de opvoeding van kinderen. Als ouders kun je het zómaar zien gebeuren, dat je

kinderen de verkeerde kant op lopen. Wat doe je dan eigenlijk? Als vader of als moeder heb je de neiging om ervóór te gaan liggen. Om je kinderen te dwingen terug te gaan. Als ze klein zijn kan dat ook nog, en dan móét je ook optreden. Maar als je kinderen tieners worden, en als ze volwassen worden, dan kan dat niet meer. Je kunt het nog proberen, je kunt machtsmiddelen inzetten: 'Als je dat doet, dan betaal ik je studie niet meer'. Of je kunt ze gewoon laten gaan: 'Zoek het dan ook maar uit, mij lukt het niet meer, ik heb mijn best gedaan.' Maar wat doet Jezus? 'En het gebeurde ... dat Jezus Zelf bij hen kwam en met hen meeliep.' Ik vind dit zo'n ontroerend beeld. Dit is liefde! Meelopen, vragen stellen, als het nodig is confronteren. Maar niet dwingen, en nooit je kinderen loslaten.

Als je zelf kinderen hebt, mag je het weten: zo gaat Jezus ook met jouw kinderen mee. Als zij gaan dwalen, laat Hij hen nooit los, nooit! Daarom moet jij ze ook nooit loslaten, nooit.

En het kan zomaar zijn dat niet je kind dwaalt, maar dat jij zelf dwaalt. Misschien ben jij zelf wel zo'n Kleopas of zo'n Maria. Of je nu kinderen hebt of geen kinderen hebt, of je nu een partner hebt of je bent single, misschien loop jij wel de verkeerde kant op. En dan, onverwacht, is er iemand die met je meeloopt. Iemand die je vragen gaat stellen. Misschien wel ongemakkelijke vragen. Iemand die kritiek op je heeft. Maar ook iemand die de woorden van God met je gaat delen. Iemand die je zicht geeft op Gods bedoelingen. Onverwacht is Jezus er Zelf. Laat jij je aanspreken? Laat jij Zijn ongemakkelijke vragen toe? Laat jij Zijn kritiek toe? En luister je naar Hem als Hij met jou het Woord van God deelt? Dat is het eerste vanmorgen: onverwacht loopt Jezus mee. Het eerste van drie punten.

2. Onverwacht laat Jezus Zich kennen

Het tweede wat er gebeurt: onverwacht laat Jezus Zich kennen. Als ze aankomen in het dorp Emmaüs doet Jezus of Hij verder wil lopen. Jezus dringt Zich nooit op. Maar de twee wandelaars willen geen afscheid nemen van deze bijzondere reisgenoot. 'Kom mee naar binnen,' zeggen ze. 'Blijf bij ons! Het wordt al avond.' De reisgenoot gaat inderdaad mee, binnen wordt de tafel gedekt, en dan gebeurt er iets bijzonders. Vers 30 en 31: 'En het gebeurde, toen Hij met hen aan tafel aanlag, dat *Hij* het brood nam en het zegende. En toen Hij het gebroken had, gaf Hij het aan hen. En hun ogen werden geopend, en zij herkenden Hem, maar Hij verdween uit hun gezicht.'

Wat is er precies gebeurd aan die maaltijd? Later, in vers 35, staat dat ze Jezus herkenden 'bij het breken van het brood'. Hoe herkenden ze Hem? Vaak wordt gezegd: 'Het zullen wel de littekens zijn geweest in de handen van Jezus, daaraan zullen ze Hem wel herkend hebben.' Dat is heel goed mogelijk. Een week ná deze ontmoeting zegt Jezus tegen Thomas: 'Kom maar kijken Thomas, raak ze maar aan, de littekens in Mijn handen.'

Ook al heeft Jezus ná Zijn opstanding een volmaakt lichaam, toch draagt dat lichaam de littekens van het kruis met zich mee. Die littekens zijn de bewijzen van Jezus' liefde voor ons. Mét die littekens is Zijn lichaam volmakter dan zonder die littekens. Ik vind het altijd ontroerend om te zien hoe een doventolk de naam Jezus uitbeeldt. Dat is door te wijzen op de littekens. Dit is wat Jezus tékent: Zijn liefde, Zijn opoffering aan het kruis, ook voor jou!

Dus dat is heel goed mogelijk, dat die twee mensen in Emmaüs Jezus herkenden aan Zijn littekens. Maar het stáát er niet, in Lukas 24. Er staat dat ze Jezus herkenden 'bij het breken van het brood.' Misschien is er, naast die littekens, nog wel iets anders aan de hand. Daar, aan tafel in Emmaüs, worden opeens de rollen omgedraaid. Die twee mensen ontvangen Jezus in hún huis. Hij is Gast, zij bieden gastvrijheid. Maar aan tafel gebeurt er iets onverwachts: opeens is Jezus niet meer de Gast, maar de Gastheer! Hij pakt het brood, Hij gaat het breken, Hij gaat het delen! En als dát gebeurt, gaan de ogen van die twee mensen open. Want Jezus heeft al vaker brood genomen en gebroken. Twee keer was er een wonderbare spijziging. En natuurlijk heeft Lukas, als schrijver, ook gedacht aan het Heilig Avondmaal. Jezus láát Zich niet bedienen, als Gast. Nee, Hij komt om ánderen te bedienen. Dat is precies wat Hij Zelf eerder zei, in Markus 10: 45: 'Want de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel (Zijn leven) te geven als losprijs voor velen.'

Onverwacht laat Jezus Zich kennen. Bij het breken van het brood. En als Hij dan opeens verdwenen is – na Zijn opstanding kan Jezus verschijnen en weer verdwijnen – als hij dan opeens verdwenen is en die twee mensen denken terug, dan zeggen ze: 'We hádden het kunnen weten, dat het Jezus was! Want onderweg legde Hij de Schriften uit, de Bijbel, op een manier waardoor ons hele hart in vuur en vlam kwam te staan! Ook toen hadden we het eigenlijk al kunnen beseffen!'

Op twee manieren laat Jezus Zich kennen: door de uitleg van de Bijbel, en door het Avondmaal. Door Woord en sacrament. Daarom is het zo belangrijk om in de kerk te komen, om in de gemeente te zijn. waar de Bijbel opengaat en waar de sacramenten worden bediend: Doop en Avondmaal. Daar laat Jezus Zich kennen. Jullie hebben net beloofd dat jullie je kinderen de weg willen wijzen achter Jezus aan. En dat jullie de kinderen ook willen inwijden in de wereld van de kerk en van het geloof. Onderschat het nooit, hoe belangrijk dat is. Geloven zonder kerk, dat houdt je misschien nog wel een póósje vol, misschien één generatie, maar daarna verdampt het geloof. We hebben elkaar 'brood'-nodig. Onverwacht laat Jezus Zich kennen bij het breken van het brood. Dat is het tweede wat hier gebeurt.

(1) Onverwacht loopt Jezus mee. (2) Onverwacht laat Jezus Zich kennen, En dan (3) Onverwacht bleek Jezus er al eerder te zijn.

3. Onverwacht bleek Jezus er al eerder te zijn.

Opeens valt het kwartje voor die twee mensen in Emmaüs: Hij was er dus al de hele tijd! Het was Jezus Zélf die met ons meeliep! Als ze dat beseffen, dan móét het eruit! Ze móéten het gaan vertellen aan de andere discipelen. Ze móéten terug naar Jeruzalem, niet morgen, maar nú, al is het al avond, al wordt het al donker, ze moeten nú terug naar Jeruzalem.

En als je daarover nadenkt, dan kan dat zomaar heel dichtbij komen. Als jij zelf nu eens terugdenkt, zijn er dan ook in jouw leven mensen geweest die met je meeliepen – letterlijk of figuurlijk – mensen die met je optrokken en die voor jou de Bijbel tot leven brachten? Mensen die jou bijbelverhalen doorgaven, mensen die je leerden ontdekken wat er staat en wat dat betekent, ook voor jou? Gewone mensen, misschien weet je nog hun naam. Maar achteraf, als je terugdenkt, dan moet je zeggen: door die persoon, door hem, door haar, sprak Jezus Zélf mij aan. Jezus Zélf kwam naar mij toe, via mijn vader, via mijn moeder. Jezus Zélf kwam in mijn leven, door mijn opa, door mijn oma. Jezus Zélf liep met mij mee, via de juf van de kleuterschool, of een meester van de basisschool, via mijn docent Frans. Jezus Zélf trok met mij op, door de leider van een jeugdclub of door iemand die een jeugdkamp leidde. Jezus Zélf sprak mij aan door een dominee of een pastoor. Hij Zélf kwam in mijn leven door de burens bij wie ik mee mocht eten, burens die bij de maaltijd uit de kinderbijbel gingen lezen.

Als je nou straks bij de koffie staat, of je staat in de rij voor het feliciteren, vraag het dan eens aan elkaar: 'Heb jij zo iemand, die met je optrok en van wie je later kunt zeggen: door Hem, door haar sprak Jezus mij aan?'

Gisteren belde ik mevrouw Potuyt, één van onze oudere gemeenteleden, en ik vroeg aan haar: mag ik morgen vertellen over uw man, en over dat voorval met die fietsbel? En dat vond ze goed.

In 2021 overleed mijnheer Potuyt, Aad Potuyt. Hij was 92 jaar. In zijn leven heeft broeder Potuyt echt eindeloos veel mensen verteld over God, en over de Bijbel. Jarenlang was hij zondagsschoolmeester in Kralingen. Daar waren niet zómaar wat kinderen, nee, er waren twee zondagsscholen met allebei 250 kinderen. Verder was hij ook jarenlang ouderling. Hij heeft het Woord van God gedeeld met zóveel mensen. Maar er kwam een periode in het leven van hem en van zijn vrouw, dat ze allebei wat moedeloos werden.

Ze vroegen zich af: 'Al die jaren zondagsschool, zou het wel iets hebben uitgehaald? Zou er wel één van die kinderen tot geloof gekomen zijn?' Hij had er zóveel tijd in gestoken. Zij had hem altijd ondersteund en hem altijd de ruimte gegeven. Had het nou wel iets opgeleverd?

Het bracht hen in onzekerheid, en ze brachten het ook bij God in hun gebed. En toen, op een dag, ergens op straat, hoorden ze een fietsbel rinkelen. Een jonge vrouw stapte af en zei tegen Aad: 'Ik wil u bedanken, want dankzij u heb ik de Here Jezus leren kennen, en ben ik gaan geloven.' Dat was Gods antwoord op hun vragen. Het deed hun zó goed...

Die jonge vrouw keek terug, en ze wist: Jezus is met mij meegelopen, Hij was er Zelf, onverwacht, via mijn zondagsschoolmeester.

Misschien is er inderdaad in jouw leven óók zo iemand geweest. Mogelijk waren er wel meer mensen. En misschien mag jij nu zelf zo iemand zijn, die met anderen meeloopt, met anderen optrekt, en het Woord van God met ze deelt. Misschien met je eigen kinderen, of met de kinderen van anderen, zoals Aad Potuyt dat deed. Misschien met je burens, of met je collega's.

Onverwacht bléék Jezus er te zijn. Onverwacht blijkt Jezus er te zijn. Hij is er Zélf, via gewone mensen. Hij loopt mee, Hij laat Zich kennen in Woord en sacrament, Hij blijkt er te zijn, Hij Zelf. Want Jezus is de Levende. Het is Pasen geworden! Hij leeft, óók nu, en onverwacht is Hij er Zelf!

Amen.